

Suomenkielisen kypsyysnäytteen arviointikriteerit (2024-2025)

Kypsyysnäytteen arviointikriteerit jakaa tekstin arvioinnin eri osa-alueisiin, mutta teksti katsotaan silti yhtenä kokonaisuutena. Jonkun osa-alueen puutteet eivät silti suoraan tarkoita sitä, että kypsyysnäyte olisi hylätty, mikäli teksti muuten on toimiva. Kuitenkin erityisen suuret puutteet jonkun osa-alueen kohdalla saattavat johtaa hylätyyn kypsyysnäytteeseen.

Kriteerit	Heikkoudet	Vahvuudet
Oikeinkirjoitus, tavutus ja yhdyssanat	Kieliasu ei pääsääntöisesti noudata suomen kielen oikeinkirjoitusohjeita. Teksti sisältää paljon virheitä, huolimattomia ja vieraita ilmaisuja	Yhdyssanat ja kieli noudattavat suomen oikeinkirjoitusohjeita.
Välimerkkien käyttö	Paljon puutteita välimerkkien käytössä (esim. pilkku, piste, puolipiste) siten, ettei teksti noudata suomen kielen ohjeita.	Välimerkkien käyttö noudattaa pääsääntöisesti suomen kielen ohjeita.
Termit, käsitteet, ammattikieli	Tekstissä käytetään vähän alalle ominaista suomenkielistä termistöä. Käytettyjä vieraskielisiä termejä ei selitetä. Ammattisanastoa ei ole mukautettu suomenkieliseen tekstiin, eikä se noudata suomen kielen ohjeita.	Tekstissä käytetään pääosin olemassa olevaa suomenkielistä termistöä. Vieraskieliset termit selitetään. Ammattikieliset ilmaisut on mukautettu tekstiin ja noudattavat suomen kielen ohjeita
Virkkeenmuodostus ja sanajärjestys	Virkkeiden muodostus, sanajärjestys poikkeaa liiaksi suomen kielen ohjeista.	Virkkeiden muodostus ja sanajärjestys noudattavat suomen kielen ohjeita. Muutamia yksittäisiä pienehköjä virheitä voi esiintyä.
Tieteellinen tyyli	Tekstin tyyli on pääsääntöisesti epätieteellistä, ei selkeää. Tekstissä ei ilmene kirjottajaa tai ilmenemismuoto/-muodot eivät sovi tekstilajiin. Lähteitä ei ilmaista tai viitteet on ilmaistu virheellisesti. Tekstin tyyli on liian muodollinen tai vpaanmuotoinen, puhekielinen.	Tekstin tyyli on pääsääntöisesti tieteellistä. Kirjoittaja näkyy tekstissä sopivalla tavalla. Lähteitä käytetään ja viitteet on ilmaistu hyvin. Muodollisuusaste on sopiva.
Päätötyö kypsyysnäytteessä	Päätötyötä ei esitellä tai mainita. Kirjoittaja olettaa, että kypsyysnäytteen lukija on lukenut päätötyön.	Päätötyö mainitaan ja esitellään lyhyesti. Kypsyysnäytteen sisällön ymmärtää lukematta päätötyötä.

Otsikko	Kypsyysnäytteessä ei ole otsikkoa.	Kypsyysnäytteessä on hyvin muotoiltu otsikko.
Rakenne	Tekstin rakenne on huono. Eri osiot ovat irrallisia. Kappalejaottelut eivät ole loogisia, kuten eivät myöskään kappaleiden järjestys.	Tekstin rakenne on kaikin puolin hyvä. Eri osiot noudattavat tieteellisen tekstin rakennetta, kappalejaottelut on loogista ja selkeää.
Tekstin sidosteisuus	Tekstin virkkeet ja kappaleet ovat usein satunnaisesti sijoitettu peräkkäin. Tekstistä puuttuvat harkitut siirtymät, eikä siinä ole sidosteisuutta.	Tekstissä on pääosin huomioitu hyvin sidosteisuus, virkkeet ja kappaleet liittyvät toisiinsa, tekstistä on löydettävissä ns. punainen lanka.
Laajuus	Kypsyysnäyte on liian lyhyt	Kypsyysnäytteessä on vähintään 300 sanaa, enintään 500. Kypsyysnäytettä ei kirjoiteta käsin, vaan koneella.